

A szentantali ferencrendi
kolostor és kegyhely
története

IRTA :

BÖLCSKEY ÖDÖN

GIM. TANÁR.

„A szent-antall kolostor története“. Strany 36.
Klauzula: Nihil obstat. P. Remigus Školák, OFM,
censor. Nr. 4912/930. Imprimatur. Tyrnavlae,
die 6. Junii 1930. Carolus Nečasák, vicarius
generalis.

Előszó.

Már több, mint kétszáz éve, hogy Isten Szent-Antal templomát kegyelmi helynek választotta ki, s azóta itt bővebben osztja áldásait, mint másutt. A krónikások nem jegyezték fel, hogy ezen hosszú idő alatt hányezer hívő fordult itt meg, hogy Isten különös kegyelmét elnyerjék, vagy az elnyert kegyelmekért hálát adjanak. Annyit azonban tudunk, hogy ezen búcsújáró helynek olyan nagy volt a hire, hogy nemcsak a környék lakószói keresték fel, hanem messze idegenből is zarándokoltak ide; nem volt egyetlen egy év sem, hogy nagyobb zarándoklatok nem történtek volna ezen helyre. Nemzedékről nemzedékre szállt át ezen kegyelmi hely szeretete, s így a hiveknek a Csallóközben a legkedvesebb búcsújáró helye lett.

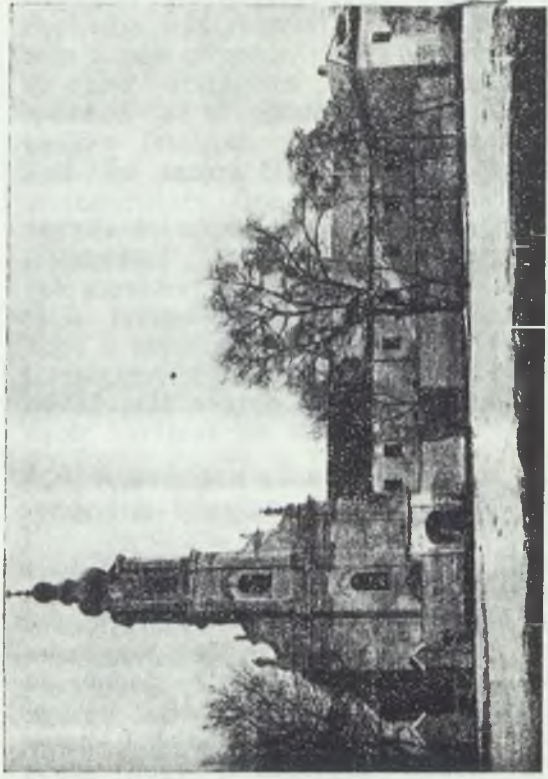
Hogy a Szent Szűznek tiszteletét terjesszük, közzétesszük ezt a kis könyvecskét, amely nemcsak a kegyelmi hely templomának történetét adja, hanem leírja a csodás gyógyulásokat is, s végül imádságokat és énekeket is tartalmaz a búcsújárás alkalmára.

Hadd éljen a Szűz Anya tisztelete a mostani nemzedékben is! Hadd vezesse a tévelygőket Isten anyja szent Fiához, ak'nél egyedül talál minden hívő lélek igazi békét és örök boldogságot.

1929. Mindenszentek napján.

A szerző.

A kolostor és templom.

A kolostor története.

Csallóköz szigete századokkal ezelőtt is híres volt termékenységről és népének szorgalmáról. S ha a kanyargó Duna számos ágával tavasszal nem rakoncátlankodott, a lakosság mindig gazdag termésre számíthatott. Ezért aztán a népes községek egymást érték, s gyarapodtak gazdagságban és műveltségben. A legszebb hitélet virágzott itt; a lakosság mind katolikus volt, s így mindnyájan Mária-tisztelők.

A mohácsi vész után itt is megváltozott a helyzet. Elterjedt ide is Luther vallása s mivel a főurak, akiknek itt nagy birtokaik voltak, politikából és érdekből pártfogásba vették az új vallást, így számos helyiségben túlsúlyra emelkedett.

Egyes főurak azonban igyekeztek a XVII. sz. elejétől kezdve ezt megakadályozni. Így Pálffy Pál nádor, aki mindent elkövetett, hogy birtokain a lutheránusokat a katolikus vallásra visszatérítse. Mivel lelkiismerete nem engedte, hogy jobbágyságot kényszerítse a vallásváltására, azért a legtöbb birtokán nagyobb sikert elérni nem tudott. Különösen szerette volna a katolikus vallást vissza-

állítani birtokain Csallóközben, de itt sem ment semmire, mert itt is csak térítéssel akarta jobbáqvait a katolikus egyházba visszavezetni, e célra azonban nem kapott papokat, mert paphiány volt az egész országban. Ekkor merült fel lelkében az a gondolat, hogy Csallóközben letelepíti Szent Ferenc buzgó fiait és azokra bizza a lutheránusok visszatérítését. Gondolkodását elárulja az 1653-ik évi végrendelete, amelyben eképen intézkedik: „Mivel a somorjai templomot sok munkámmal és fáradsággommal vettem ki a lutheránusok kezéből, szükséges, hogy a templomot renoválják. Kérem a feleségemet és gyermekeimet, hogy renováltassák s azon felül építtessenek ott nyolc barátnak kis klastromot.“

A nemesen gondolkodó nádor végrendeletét felesége és gyermekei nem hajtották végre, s így a terv nem valósult meg. Értesült erről a tervről Lippay György, esztergomi érsek is, akinek Somorja közelében nagy kiterjedésű birtoka volt, sőt az egyik közelben levő községben, Vajkán, kastélya is, ahol nyáron tartózkodni szokott. Meghánnya vetette lelkében azt a tervet, s elhatározta, hogy a boldogult nádor tervét megvalósítja. Egyik alkalommal, mikor Vajkán időzött, bejárta egész birtokát, hogy alkalmas helyet keressen a kolos-

tor építésére. Így jutott el Szent-György Úr kicsi községhez, amely közvetlenül a Duna egyik ága mellett feküdt s temploma egy kis dombocskán állott. Ennek a helynek a fekvése nagyon megtetszett neki. A Dunának Bács nevű ágát nagyon alkalmasnak találta arra, hogy a kolostor és a templom felépítéséhez szükséges anyagot azon szállíttatja le Pozsonyból. Mivel a néhány házból álló kis község lakói érseki jobbágyságok voltak, könnyen ment a dolog. Az érsek felszólította őket, hogy adják át kolostor építéshez házaikat s ő a Bács folyó másik oldalán felépítteti új házaikat. A lakósok készségesen engedelmessé váltak földesuruk felszólításának s elhagyták házaikat, s az újonnan kijelölt helyen telepedtek le.

Az érsek erre azonnal hozzálátott az elhagyott házak lerombolásához, s csak a kis templomot hagyatta meg. S 1666-ban Bácsfa mellett megkezdte Pádovai Szent Antal tiszteletére a templom és a kolostor felépítését. Mivel ezen a vidéken kő nem volt, azért az érsek hajókon szállíttatta ide a pozsonyi hegyekből a követ a Bács nevű Dunaágon, amely közvetlenül a templom mellett folyt el.

Közben az érsek megegyezett a ferencrendiek főnökével, Babcsánszky Didákkal, hogy a hivek lelki gondozását

átveszik. A tartományfőnök 1665-ben tehát elküldötte Cziráky Antal atyát 3 festvérrel, hogy az építkezésre ügyeljen fel, s addig is gondozza a hiveket, míg a kolostor elkészül.

Lippay György érsek azonban 1666. jan. 31-én meghalt, s így az építkezés félbenmaradt. Két évig tartott ez az állapot, mikor az új érsek Szelepcsényi György, megkönyörült a ferencieken, s elrendelte a kolostor és a templom építésének folytatását. Hat esztendeig tartott még az építkezés, s 1674-ben elkészült a kolostor. A máriánus tartománykáptalana még ebben az évben konventtá nyilvánította, s az érsek a rendtagoknak ünnepélyesen átadatta. Az első g v a r d i á n Tamáskovics Ferenc lett, aki már az előző években is itt működött, mint előjáró. 1677-ben végre elkészült a templom is, de nem szentelték fel, hanem csak megáldották, mert a háborús idők nem voltak alkalmasak ilyen ünnepélyek megtartására.

A rendtagok most már teljes erővel hozzáfoghattak a hivek lelki gondozásához. Az alkalom is kedvező volt. Meghalt a vajkai plébános s így a plébánia megüresedett, amelyhez Szent-György-Úr község is tartozott. Az esztergomi érsek felszólította a tartományfőnököt, hogy bizza meg a konvent tagjait a plébánia veze-

10

tésével, mert a nagy pap-hiány miatt ide plébánost nem tud adni. A konvent elfogadta az ajánlatot, s megkezdte a vajkai plébánia gondozását és kezelését, amelynek két leányegyháza is volt: Szent-György-Úr és Szent András. Csakhamar a következő helyek is a konvent gondozásába kerültek: Doborgaz, Keszölcés, Kis-Szarva Nagy-Szarva, Tárnok és Bácsfalva. Közben aztán még Csölösztő, Gútor, Tejfalu és Királyfia községekbe is kellett misézésre rendtagokat küldeni.

A konvent tagjai 1706-ig kezelték a vajkai plébániát. Ekkor az esztergomi érsek világi papot küldött ide plébánosnak, hogy segítségére legyen a megárvult kolostornak. Az 1703—1711-ig terjedő időszak ugyanis súlyos megpróbáltatást hozott a konventra. Ezen időben folyt le II. Rákóczy Ferenc felkelése, s így Csallóköz is a háború színhelyévé változott. Majd Rákóczy Ferenc fejedelem kuruc katonái vonultak végig Csallóköz-szigeten, majd a császári seregek pusztították végig, s rabolták el azt, amit a kurucok meghagytak. A konvent tagjai igen nagy zavarban voltak, azt sem tudták sokszor, mit tegyenek. Mindkét hadsereget ki kellett szolgálniok, ha azt akarták, hogy kolostorukat az átvonuló seregek fel ne gyűjtsák, s a szerzeteseket el ne űzzék. Így az 1703—1707-ig

terjedő időben aztán a tartományfőnök nem is küldött ide új gvardiánt, hanem ott hagyta az 1702-ben megválasztott gvardiánt, Domány Farkast, aki minden körülmények között megállta a helyét; mert a kurucoknál élelmiszer adással, a császári katonáknál meg 5–8 forintért mindig meg tudta menteni a kolostort attól, hogy katonákat szállásoljanak el benne. Végre 1710-ben fel lehetett menteni a gvardiánságtól, s az új gvardiánná Bartos Mihályt választották meg, aki azonban november 16-án pestis áldozata lett. Elment ugyanis Szencre bort vásárolni, ahol olyan házban szállt meg, amelyben ezelőtt pestises beteg volt. Haza tudott még jönni Szent-Antalba, de rövidesen meghalt. Meghaltak még Kolaroczy Antal atya, ki orgonista volt, Mayer Ambrus atya és Schaffenberger Timót atya, továbbá Csetneky Hugolin klerikus és Pausner József laikus testvér, aki egyben orvos is volt. 1711. jan. 17-én Lelkes Péter atya halt meg.

Jóllehet 1706-ban az esztergomi érsek a vajkai plébániát világi papra bizta, azért a konvent tagjainak nem tiltotta meg a lelkipásztori ténykedést. Vajka község kivételével a többi községben továbbra is a konvent tagjai végezték a plébánosi teendőket.

II. József idejében ismét nagy csa-

pást küldött Isten a konventra. 1786-ban eltörölte ezt a konventet is. Rottinger Zsigmond fájdalommal tudatja a tartományfőnökkel 1786. aug. 24-én, hogy reggel 8 órakor megkapta a helytartónácsnak a kolostor eltörléséről szóló végzését. Megkezdődik a legkeservesebb dolog: a kolostor kiürítése, vagyis a kolostor ingóságainak széthordása. A gvardián 1787. május 31-én jelenti a tartományfőnöknek, hogy minden értékes dolgot Budára szállított, csak a Csodatevő Szűz Mária ezüstszekrénye van még itt. Szeptember 16-án azután megírja, a provinciálisnak, hogy az összes rendtagokat elhelyezte már, csak három pater várja az elhelyezését. A kolostort még mindig nem hagyták el, mert abban reméltek, hogy talán még megmenthetik. De hiába volt minden remény. 1789. április 23-án megjött a rendelet, hogy végleg el kell hagyniok. Csaplár N. vajkai esperesplébános sürgetésére aztán végleg átadták a helytartóság kiküldötteinek. A gvardián vajkai káplán lett, s mint ilyen halt is meg. A templomot az állami hatóság szénaraktárrá tette, a kolostort meg magtárrá.

A szent-antali plébániát az esztergomi érsek paphiány miatt nem töltötte be, s így egyelőre a vajkai plébániához csatolta. A hivek így egy évtizeden

keresztül lekipásztor nélkül voltak. Végre az esztergomi érsek megkönyörült az elárvelt népen, s 1801-ben I. Ferenc magyar királynál kijárta, hogy Szent-Antalban a plébániát visszaállithatja. Az esztergomi érsek most úgy akarta megoldani a dolgot, hogy a plébános és a két káplán ferencrendiek legyenek. Az érsek tehát felszólította a ferencrendiek tartományfőnökét, hogy nyilatkozzék, vajjon hajlandó-e három rendtagot Szent-Antalba küldeni. A tartományfőnök örömmel fogadta a felhívást, s jelentette az érseknek, hogy kész bármikor három rendtagot oda küldeni. Wilt József, általános érseki helyettes, 1801. okt. 14 én tehát hivatalosan tudatja a tartományfőnökkel, hogy a király beleegyezett abba, hogy az érsek három egyént rendelhet Szent-Antalba a hivek gondozására: egyet plébánosnak, kettőt káplánnak; a plébános fizetése 300 forint, a káplánoké meg 150—150 forint lesz. Kéri a tartományfőnököt, hogy közölje az érsekkel a három rendtag nevét. Wilt József ezen tárgyalásról 1801. dec. 5-én jelentést terjeszt fel a helytartótanácsához, amely 1801. dec. 29-én azt válaszolja, hogy csak azzal a kikötéssel egyezik bele a ferencrendiek plébániai beiktatásába, ha a ferencrendiek tudomására hozza, hogy csak ideiglenesen foglalhatják el a plébániát, mert ezt minél

előbb világi pappal kell betölteni. Végül pedig kijelenti a helytartótanács, hogy a végzett dologról neki jelentést küldjön.

A helytartótanács ezen akadémikuskodása elkedvetlenítette az érseki helyettest s ezért úgy oldotta meg a kérdést, hogy 1802-ben Boros István világi papot küldte Szent-Antalba plébánosnak két káplánnal. A plébánia területe pedig Bácsfa, Tárnok és Nagyszarva községekből állott. Mivel azonban a plébániai jövedelem oly kicsi volt, hogy abból a plébános két káplánjával megélni nem tudott, azért Boros István plébános lemondott, s az érsek ismét a vajkai plébániához csatolta a fentebb említett községeket.

Ez a fordulat meggyőzte a helytartótanácsot arról, hogy ezt a szegényes plébániát csak a szegénységhez szokott és alamizsnából élő ferencrendi atyák tudják kezelni, azért 1809.-ben a konventet visszaadta a rendnek, s megengedte, hogy a plébániát is vezessék. A tartományfőnök készségesen meghajolt a helytartótanács akarata előtt, s a konventet a plébániával együtt visszavette.

Épen kapóra jött a komáromi konvent megszűnése 1809. okt. 4-én. A tartományfőnök tehát Komáromból áthelyezte Szent-Antalba a következő rendtagokat: Holczer Balázs gvardiánt, Takács Dávid vikáriust, Kovács Solanus, Magyar

Benvenutus, Balogh Bernárd és Schneck Kamill atyákat, ez utóbbit mint orgonistát. Ezeken kívül még Lézer Péter, Holl Romuáld és Rickenschneider Bonifác laikus testvéreket is ide rendelte Komáromból. A konvent így ismét benépesült és húsz évi távollét után ismét megkezdte a félbenhagyott munkát, a hivek lelki gondozását. 1810-ben aztán Német Kanut lett a gvardián, s ettől kezdve a szent-antali konvent a mai napig fennáll, s kezeli a plébániát.

A kolostor és a templom leírása.

A kolostor négyszög alakú, egyemeletes épület, amelyben annyi cella volt, hogy 12 szerzetes kényelmesen elférhetett. A kolostor északi oldalán terült el a templom, amely mellett folyt el a Duna Bárcs nevű ága, még pedig körülbelül 100 méternyi távolságban. A kolostort köröskörül fal vette körül, s itt az északi oldalon még most is látható a befalazott ajtó, amely a folyóvizhez vezető utat zárta el. A kolostor homlokzata előtt két-holdnyi, hatatmas kert terül el, amelynek hátulsó sarkában halastó volt, hogy a szerzetesek ne szoruljanak senkire. Egyébként a kertet öntözni lehetett, s így nemcsak a szükséges vetemények bőven megteremttek, hanem a szőlő és a gyümölcsfák egész serege is szépen díszlett.

A másik oldalon, vagyis a templom főkapuja előtt, nagy térség van, amely körülbelül kétholdnyi területű, úgy hogy a búcsúsok legnagyobb tömege is kényelmesen elfér itt. A térség egyik oldalán Padovai Szent Antal szobra áll, amelyet 1684-ben Maholányi János br. állíttatott fel, miként a felirás bizonyítja: »Te colit Antoni, saxo hoc Maholányi Joannes, — Ut voti illius, sis memor ante Deum 1684«, vagyis magyarul: »Téged tisztel meg ezen kősziklával Maholányi János, hogy fogadalmáról emlékezzél meg Isten előtt. 1684«. A térség másik sarkán pedig a Szeplőtelen Szűz szobra van ezen felirással: »Praesulis hunc fundum patrona Virgo tuetur 1775«, vagyis magyarul: A főpásztor ezen területét a Szűz, mint pártfogó védelmezni fogja.«

A templom a késő renaissance stílusban épült; szép tornya 22 öl magas, s messze ellátszik a sik területen. A toronyban a világháború előtt négy harang volt. A legrégibb 1676-ból való és 5 mázsás volt, amelyen ezen felirat volt: »Balthazer Herold Viennae Anno 1676 me fecit,« vagyis: »Engem Herold Boldizsár készített Wienben 1676. évben.« A másik harang 2 mázsás volt, amelyet ezen felirat díszített: »1690. I. A.«, vagyis 1690-ben öntötték, miként a felirás bizonyítja:

Vienae 1. II: — a. 1690. I. A.
 a. 1690. I. A. — a. 1690. I. A.

Mich, Anton Zecherstein in Ofen Anno 1749. Goss. S.-Mária Schit ad S.-Antonium vagyis : »Zechenstein Mihály Antal öntötte 1749-ben Budán Szűz Mária tiszteletére Szent-Antal temploma részére.« A legutóbbi világháborúig ezek a harangok hívták a híveket a Boldogságos Szűz és Szent Antal tiszteletére, de akkor hadi célokra elvitték őket. Most új harangok hirdetik a Szent Szűz és Szent Antal dicséretét és tiszteletét.

A templom belseje többszörös változáson ment keresztül. Az oldalkápolnákat: a Rókus-kápolnát és a lorettói-kápolnát később építették hozzá. A templomot az építés befejezése után csak benedikálták, hogy isten tiszteletet lehessen benne tartani. Az ünnepélyes felszentelés csak 1724-ben történt meg. Az esztergomi érsek megbízásából Gillányi György br. Szent-Antalba jött, s október 1-én a templomot felszentelte, s a főoltárt Padovai Szent Antal tiszteletére konszekrálta. A főoltár kövébe Szent Gaudiozus és Szent Emeritus vértanúk ereklyéit helyezte el. Október 2-án folytatta a szentelést. Ezen a napon konszekrálta az evangéliumi oldalon a Boldogságos Szűz oltárát, amelynek kövébe Szent Reparata és Szent Felicissima szűz-vértanúk ereklyéit tette; a lekción pedig Szent-Ferenc oltárát, amelynek kövébe Szent Primus és

Szent Zefirinus vértanúk ereklyéit rejtette el. Ezt az oltárt Beketfalvi Möröcz István al-országbiró és csallóközi nemes csináltatta 1681-ben. Október 6-án pedig Szent Zsófia oltárát konszekrálta, amelyet Gillányi György br. özvegye, Nadányi Zsófia csináltatott védőszentjének tiszteletére. Ezen oltár kövében Szent Kolumba és Szent Innocencia szűz vértanúk ereklyéi vannak. A felszentelő püspök a templomfelszentelés napját október első vasárnapjára rendelte s az évforduló napján minden oltárhoz negyvennapos búcsút engedélyezett. A templom védőszentjének ünnepét pedig Padovai Szent Antal napján, június 13-án tartották meg.

A templomnak kezdettől fogva voltak jótevői. Első, nagy jótevője Szelepcsényi György érsek volt, aki 1675-ben a templomnak ajándékozta azt a szentségtartót, amelyet 1501-ben Sánkfalvy Antal nyitrai püspök készíttetett, s amely most egy világi nemes tulajdonában volt.

1718. jún. 24-én iszonyú orkán dühöngött, amely a templom és kolostor egész tetőzetét leszakította; egy hét múlva újra végig száguldozott a vihar Csallóközön, s most ez ledöntötte a templom homlokzatát, amely átütötte a boltozatát, s összetörte a kórus karzatát az orgonával együtt, sőt a padokat is. A kegyes jótevők adományából a templomot újra

felépítették, de a torony felépítésére nem került pénz. Végre Apponyi Lázár megszánta a konventet, s 1749-ben a torony újraépítésére 2477 forintot és 20 dénárt adott. Ebből a pénzből aztán a tornyot felépítették, s ekkor került a templom homlokzatára a két alapító főpap és Apponyi Lázár gr. cimere. 1782-ben Apponyi György gr. a főoltárt újra építette kőből. A főoltárt ekkor valami ok miatt nem konsekrálták. 1812. május 25-én aztán Rauser Miklós felszentelt püspök és esztergomi kanonok konsekrálta, még pedig a Boldogságos Szűz és Padovai Szent Antal tiszteletére. A főoltár kövébe Szent Celestin és Maximilla vértanúk ereklyéit tette.

1725. dec. 14-én XIII. Benedek pápa megadta az engedélyt a kiváltságos oltárra (altare privilegiatum). 1726. jún. 29-én kelt leiratában Kelli Miklós általános érseki helyettes úgy intézkedett, hogy a főoltár legyen kiváltságos mégpedig a hét minden szerdáján.

1727-ben XIII. Benedek pápa megengedte, hogy mindazon hívek, akik a Boldogságos Szűz hét ünnepe egyikén és a halóttaknapján ezt a templomot meglátogatják, meggyónnak, megáldoznak és a pápa szándékára imádkoznak, teljes búcsúban részesülnek.

A jelenlegi templomban öt oltár van

20

a főoltár Padovai Szent Antal tiszteletére; a lecke oldalon: Jézus Szíve és a Fájdalmas Szűz oltára; az evangéliumi oldalon: Lourdesi Szűz oltára és Szent Ferenc oltára. A lorettói-kápolnát megszüntették. Legutoljára 1914-ben festették ki, mégpedig magyar stílusban.

A templom mellett sokáig fennállott a régi kis templom vagyis a Szent György templom, amely állítólag Csallóköz egyik legrégebbi temploma. 1855-ben azonban lebontották, mert össze akart dűlni. A helyére egy kis dombot hordtak össze abból a töltésből, amely védte egykoron Szent-György-Úr községet a Bács folyó áradása ellen. A domb körül félkörben a szent keresztút stációit állították fel, a domb tetejére pedig a 3 keresztfát. Minden egyes stációt más és más építészeti stílusban csináltak. Az egész Kálvária közadakozásból készült 1866–1867-ben.

A templom alatt két kriptá van; az egyik a szerzetesek temetkezési helyéül szolgál, a másik meg a gróf Apponyi család sírboltja.

Közvetlen a kolostor mellett terül el egy kis község, amelynek Bácsfa a neve. 1725-ben, mikor a pestis nagyban dühöngött, a lakósok fogadalmat tettek, hogy a pestis megszűnése után kápolnát építenek a Boldogságos Szűz, Szent Fábrián és Szent Sebestyén, nemkülönben Szent

Rókus és Szent Rozália tiszteletére. A fogadalmat teljesítették. 1764-től kezdve köréje temetkeztek. A kápolnát azonban az idő vasfoga kikezdte; nagyon elhagyott állapotban van; se oltára, se képei, de még ablakai sincsenek. (Istennek tetsző dolgot cselekednék az, aki újra felépíttetné.)

A szent-antali plébániához tartozó községnek nincs nagyobb jelentősége. Tárnoknak van egy kis kápolnája, 1848-ban építették. Nagy-Szarva községnek van kisebb temploma községen kívül, amely románizlésű, de már csúcsos részleteket is tartalmaz. Látszik, hogy régi templom, mert a kriptában az egyik sírkövön a Sárkány család címere van 1655. évszámmal.

A kegyelem-kép története.

A szent-antali kolostor kezdettől fogva nemcsak a környéknek, hanem az egész Csallóköznek kedvelt temploma volt. Szent Ferenc ünnepélyén, Szent Antal napján, de különösen a porciunkulai búcsún (aug. 2.) oly tömegesen jöttek a hívek, hogy meggyóntatni az itt lakó szerzetesek sohasem tudták, hanem kérni kellett gyóntatókat a közelben levő kolostorokból.

A szomszéd községben, Doborgazon, történt 1703-ban, hogy Liszkay Márton

nevű parasztleány ökrös szekérral akart a mezőre menni, de oly szerencsétlenül lépett fel a szekérra, hogy leesett és a szekér keresztül ment rajta. Nem tört el egyetlen egy tagja sem, de oly súlyos belső sérülést szenvedett, hogy félévig feküdt, amely idő alatt tagjait mozdítani nem tudta. Miután látta, hogy az orvosok nem tudnak rajta segíteni, a Boldogságos Szűzhez fordult segítségért, s megfogadta, hogy képet festet, ha betegségéből kigyógyítja. Csodálatos módon betegsége jobbra fordult, s hamarosan felgyógyult.

Liszkay Márton megtartotta fogadását. Pozsonyba ment, s ott egyik jobb hírű festővel megfestette a Boldogságos Szűz képét. A kolostor gvardiánja megengedte, hogy a fogadalmi képet a főoltár háta mögött a falra felfüggeszessék. Mivel azon időben a szerzetesek itt szokták a zsolozsmát elmondani naponként, a laikus testvérek szüntelenül virágokkal ékesítették; de a nép is megkedvelte, mert mindannyiszor megérintették és megcsókolták, valahányszor szokás szerint a főoltárt megkerülték. A kép nem volt ugyan művészi festmény, de a Szent Szűz alakja mégis oly gyengéd volt, hogy mindenkinek a tetszését megnyerte.

Jancsikovics Kelemen atya, aki rendkívül jámbor szerzetes volt, 1715.

jún. 19-én reggel már 5 órakor a templomba jött, hogy a rendes napi elmélkedés előtt magán imádságait elmondja. Amint itt imádkozik, egyszerre rátekint a képre, s úgy látja, hogy Szűz Mária szemeiből először víz, azután vér tör elő. Nem akarja a dolgot elhinni, azért megtörli a szemét, hogy talán rosszul lát, de meg kell győződnie, hogy valóságos vérkönnyeket hullat a Szent Szűz szemeiből. Nem sokára megérkeztek az atyák és a laikus testvérek is a közös imádságra, s mindnyájan bámulva és csodálkozva nézték a vérkönnyek hullását. A reggeli misére jövő híveknek is csakhamar tudomására jutott a csodálatos dolog; mindnyájan odasiettek, hogy lássák Szűz Mária könnyezését. A látvány annyira meghatotta a nézőket, hogy többen a lecsöppent könnyeket kendőkkel felitatták, s akkor látták, hogy nem festék, hanem valóságos vér hullik alá a képről. A csodás dolgot csakhamar megtudta az egész környék, s egész nap seregesen tódultak az emberek a templomba, hogy saját szemeikkel győződjenek meg a hír valódiságáról. Este aztán a gárdián bevitette a képet a sekrestyébe, hogy biztos helyen és őrizet alatt legyen.

Június 20-án hajnalban az őrizetre rendelt testvérek rohannak a gárdiánhoz

és jelentik neki, hogy a kép ismét vérkönnyekeket hullat, s még bővebben, mint az előző napon. A gvárdián most visszatevette a templomban a régi helyére, csak egy kissé magasabbra függesztették fel, hogy a nép a kezével ne érinthesse, s a vérkönnyekeket le ne törülhesse. A gvárdián kérésére aztán az őrizetbe rendelt testvérek megmondják, hogy hajnalban 3 és 4 óra között kezdett vérezni a kép.

Június 21-én délben, vagyis 12 óra körül újra könnyezni kezdett a kép, még pedig sokkal erősebben, mint a két előző napon. Az atyák ismét siettek a templomba, s a gvardián két patenát, azaz tányérkát, amelyre a pap misézés közben az ostyát teszi, hozat a sekrestyéből, s a szemek irányából folydogáló könnyek alá teszi. De ekkor már csak a balszem könnyezett, amelyből most egy nagy és három kisebb vércsepp hullott alá. Ezeket a cseppeket a vikárius egy négy részre hajtott kehelykendővel felitatta, s ezek a kendőt, bár négyrétű volt, mégis mind a négy oldalon megnedvesítették.

Június 22-én, azaz szombaton, bár folytonosan őrizték a képet, s várták a könnyezést, de semmit sem észleltek rajta.

Vasárnap, június 23-án hajnalban 4 és 5 óra között ismét könnyezni kez-

dett a kép, de most nem olyan bőven, mint pénteken. A jelenlevők azt látták, hogy a jobb szemből egy nagy, három középszerű és négy kisebb vércsepp hullott alá; a bal szemből pedig három vagy négy középszerű és egy nagy vércsepp esett a kis patenára. Reggel aztán alaposan átvizsgálták a képet, s a kép ráján még találtak néhány vércseppet, amelyeket Bárdy Bonaventura atya itatott fel tiszta kehelykendővel.

A csodás dolgot már az első nap, vagyis június 19-én jelentette a gvardián a Pozsonyban lakó tartományfőnököknek, Ramocsaházy Bernardinnak, aki azonnal jelentést tett a dologról az esztergomi érseknek. S erről 1715. jún. 22-én Rutkay Remig, tartományi titkár, értesíti Snneider Dénest, a volt tartományfőnököt. Az esztergomi érsek pedig rögtön bizottságot küldött ki, hogy vizsgálják meg a dolgot. A bizottság tagjai a következők voltak: Medvándszky Ferenc esztergomi kanonok, Frieweisz Mihály somorjai plébános és kerületi esperes, s Ramocsaházy Bernádin tartományfőnök. A bizottság június 25-én érkezett Szent-Antalba, s azonnal hozzáfogott a vizsgálathoz. A képet levették helyéről este 10 órakor, s az emelet X-es számú szobájában helyezték el az asztalra; azután az ablakokat és az ajtót bezárták, lepecsételték, s az

ajtó kulcsát őrzés végett átadták Frieweisz Mihálynak, a kerületi esperesnek.

Június 26-án több ízben felnyitották a szobát, s megvizsgálták a képet, de semmi változást nem láttak rajta. Június 27-én délelőtt is több ízben betekintettek a szobába, de a képen semmi nyoma nem volt, a könnyezésnek s kérte a gvárdiánt, hogy mutassa meg nekik a képet. A gvárdián a tartományfőnökhöz utasította őket, aki engedett kérésüknek és a kerületi esperest hivatta, hogy nyissa ki a szobát.

Frieweisz Mihály kinyitotta az ajtót, és megmutatta a képet a látogatóknak; utána ismét bezárta az ajtót és lepecsételte a zárat. Ugyanezen napon délután este felé megint jöttek zarándokok, akik látni akarták a csodás képet. A sekrestye mellett levő folyosón beszélgetett a tartományfőnök a kerületi esperessel és három világi úrral. mikor jön a vikárius, s megparancsolja az egyik laikus testvérnek, hogy nézzen szét a templomban s azután zárja be a templom ajtaját. A laikus-testvér a templomban három asszonyt talált, akik azt kérdezték tőle, vajjon most este nem nézhetnék-e meg a képet, amelynek látására jöttek ide. A laikus-testvér megmagyarázta nekik, hogy most este nem lehet, mert elzárták egyik szobába, s a zárat lepecsételték. Ezen felelet után az asszonyok eltávoztak;

*X / Magyarázat a nagy szobán
1871. június 27.*

mire ő bezárta a templom ajtaját. Amint visszajött a templomon keresztül, s arra a helyre érkezett, ahova azon folyosónak ablaka látszott, amelynek egyik szobájában volt a kép, meghajtotta fejét, s így sóhajtott fel: »Édes Szűz Anyám, minek zárkózol el az emberek szeme elől, mikor annyi buzgó lélek kíván látni és buzgón óhajt tisztelni! Könyörülj, kérlek rajtunk!«

Alig, hogy ezeket a szavakat kimondta, hirtelen a főoltár felé nézett, s a bámulattól majdnem összeesett: ott látta a főoltáron a csodás képet. Egy pillanat alatt a képnél termett, térdre borult s buzgó szívvel mondott köszönetet a Szent Szűznek. Azután kisietett a folyosóra, ahol még mindig ott állt a tartományfőnök a kerületi esperessel és 3 világi úrral. A laikus testvér egyenesen a kerületi espereshez fordul, s így szól hozzá: »Főtisztelendő úr tette a főoltárra a csodás képet?« Az esperes csak néz a testvérrre, s semmikép sem érti a kérdést. A testvér újra ismétlé szavait, s a bámuló esperesnek váltig azt állítja, hogy a kép az oltáron van. Erre mindnyájan a templomba sietnek, s meglepődve látják, hogy a csodás kép a főoltáron van a tabernákulumhoz támasztva. Bámulatukban és nagy felindulásukban alig tudnak egy Üdvözlégy Máriát elmondani a Boldog-

ságos Szűz tiszteletére. Utána rögtön az ajtóhoz sietnek hogy lássák, vajjon ép-ségben vannak-e a pecsétek az ajtón és az ablakon? Az ajtót zárva találják, a pecsét ép volt rajta; de mikor a szobát kinyitották, bámulva tapasztalták, hogy a kép nincs a szobában, pedig az ablakok be vannak téve, s a pecsétek sértetlenek.

Az újabb csodás dolog láttára a bizottság úgy határozott, hogy a képet egyelőre a főoltáron hagyja, s az esztergomi érseknek jelentést küld róla. Ebbe a jelentésbe aztán belevette a képen levő vércseppek megvizsgálásának eredményét is. Július 1-én ugyanis Wienből jött egy híres festő Szent-Antalba, aki a bizottság jelenlétében tűzetesen megvizsgálta a képet, s úgy nyilatkozott, hogy a képen 28 nagyobb vércseppnek van nyoma, a rámán is látható többnek a nyoma, de biztosan nem lehet meghatározni, mert a vikárius egy izben kehelykendővel felitatta azokat. Kifejtette továbbá a festő, hogy a vércseppek sem a száraz festékből, sem a képnek szöveteiből nem származhatnak, mert akkor az egész képnek nedvesnek és foltosnak kellene lennie. A vércseppek csupán a Boldogságos Szűz két szeméből hullottak alá, amint a vércseppek irányai is tisztán láthatók voltak a képen. Az egyik

irány a Szűz jobb szeméből indul ki, s a kis Jézus arcán végigfolyva, a Boldogságos Szűz jobb kezén végződik, ahol egy nagyobb vércsep meg is aludt; a bal szeméből pedig két irányban folyt a vércsepp az Isten anyjának balkezére, s innen három csepp a kis Jézus lábára. Vércseppek nyomai látszottak a fekete üveg gyöngyököt tartó vörös szalagon is, amely a Szent Szűz nyakára volt illesztve.

A bizottság jelentését elküldte az az esztergomi érsekhez, aki most újabb bizottságot küldött ki Mednyánszky Ferenc felszentelt püspök-esztergomi kanonok és Rauscher Jakab esztergomi kanonok személyében. Ezek Szent-Antalba jöttek, s megkezdték a tanúk kihallgatását, akik látták a kép könnyezését. A szerzetesek közül tizen, a világiak közül harmincan vallották eskü alatt, hogy a Boldogságos Szűz mindkét szeméből vércseppek folytak alá. A bizottság a tanúvallomásokról jegyzőkönyvet készített s azt a tanúk aláírták, miután előzőleg megesküdtek, hogy igazat vallanak. A tanúk között volt Spacz András, somorjai orvos, aki szintén látta a könnyezést, s a bizottság kívánságára orvosi műszereivel megvizsgálta a könnyeket, s eskü alatt bizonyította, hogy azok valódi vérből valók, nem festéktől eredtek.

A bizottság a vizsgálat befejezése

után felterjesztette a jegyzőkönyvet Nagyszombatba az esztergomi érsekhez. Itt az érseki szentszék újra megvizsgálta az egész ügyet. Mivel az ügy nagyon sokáig húzódott, ezért Ramocsaházy Bernárdin tartományfőnök kérte az érseki szentszékét, hogy nyilatkozzék, vajjon szabad e a csodás képet a templomban kitenni tisztelésre vagy sem? Az érseki szentszék 1716. október 15-én azt a választ adta, hogy az esztergomi érsek engedélye nélkül nem nyilatkozhatik a kép sorsáról. Végre aztán az érsek is nyilatkozott, s megengedte, hogy a csodás képet nyilvános tisztelésre is kitehették. A képet tehát, amely eddig a Boldogságos Szűz menybemenetelét ábrázoló mellékoltáron volt, minden ékesség nélkül, most ünnepélyes körmenetben a templomban körülvitték és a főoltáron helyezték el.

Ezen időtől kezdve minden évben seregesen zarándokol a nép Szent-Antalba, hogy a csodás kép előtt kérjenek a Boldogságos Szűztől bajaikban segítséget. Nemcsak Csallóközből, hanem Pozsonyból, Nagyszombatból, Győrből és még messzebb helyekről is nagy számban érkeznek a búcsúsok a kegyelemhelyre. Pozsonyból az első körmenetet Ágoston Leó atya vezette 1715 szept. 14-én Szent-Antalba, amelyben 600 magyar vett részt. Nagyszombatból pedig az

első zarándoklat 1716-ban indul el, amelyben nagyon sokan vettek részt, s hoztak magukkal egy nagy képet.

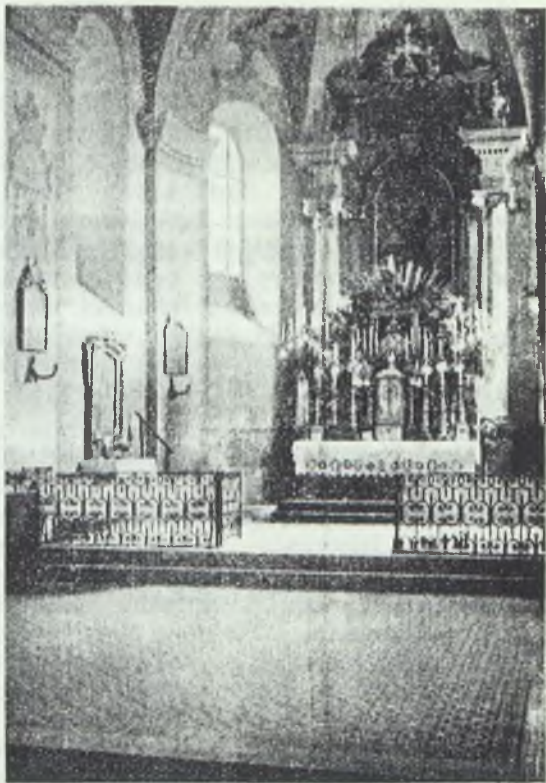
1736. február 20-án a csallóközi papok bizonyítványt állítottak ki arról, hogy Szent-Antalban évenként a gyónók és áldozók száma felülmulja a húszezret.

XII. Kelemen pápa 1737-ben teljes bűcsút engedélyezett mindazoknak, akik a csoda évfordulóján Szent-Antal templomát meglátogatják, ott meggyónnak, megáldoznak, s a pápa szándékára imádkoznak. S ezt a kiváltságot örök időkre kiterjesztette.

1739. június 19-én nagy ünnepélyességgel tartották meg a könnyező Szűz Máriának 25-ik évfordulóját.

A képről a vérnyomok idők folytán eltűntek, úgyhogy most már nem látszanak. Oka ennek az a körülmény, hogy a bűcsúsok annyiszor érintették képekkel és olvasókkal, hogy öntudatlanul is lekoptatták nemcsak a képről, hanem még a rájáról is a nyomokat.

A két patena, vagyis tányérka és a kehelykendő sorsáról annyit tudunk, hogy az egyik patenát a tartományfőnök Wienbe vitte, és III. Károly magyar királynak ajánlotta fel; a másik tányérkát és a kehelykendőt pedig a szent-antali templom sekrestyéjében őrizték, s a csodanapján megmutatták a népnek. Az

A szentantali templom főoltára

34
arany tányérkáról is eltűntek a vércseppek.

Scitovszky János esztergomi érsek és Magyarország prímása 1855. szept. 28-án utasítja a szent-antali gvárdiánt a Boldogságos Szűz ünnepén azt a kehelykendőt, amellyel a Boldogságos Szűz képéről lehulló vérkönnyeket felitatták, a népnek mutassák meg, hogy megcsókolhassák. Egyúttal arra kéri a gvárdiánt, hogy ezen kehelykendő számára aranyos tokot készíttessen, abban őrizték ezután. De ezzel még nem elégedett meg.

1856. febr. 29-én újabb levelet küldött a szentantali gvárdiánhoz, amelyben elrendeli, hogy minden egyes alkalommal nagyobb ünnepélyességgel adják tudtul ezen kép tiszteletét a népnek: a gvárdiánt mondjon beszédet a csodás vérzésről, utána menjen a mellékoltárhoz, ahol a kehelykendőt aranytokban őrzik, s magyar nyelven hirdesse ki, hogy ez az esztergomi érsek és bibornok parancsára történik. Ezután csókolja meg a kendőt, s azután nyújtsa csókolásra a papságnak és a népnek.

1856. böjt második vasárnapján (márc. 9.) a következő levelet küldötte a gvárdiánnak:

Minden Csallóközi Szent-Antali Plebániához tartozó mind a két nemen lévő

Hiveknek az Úrtól atyai áldást és üdvözletet!

A Fölségesnek titkát elrejtteni jó, cselekedeteit pedig kinyilatkoztatni tisztességes, azért valamint mindennap hálát adunk Istennek az ő nagydicsőségeért, úgy a legbensőbb öröm önt el, midőn akár a dolgok természetében, akár a kegyelem országában olyan látványok tűnnek szemünkbe, mellyekbe az Úrnak mindenhatósága, úgymint irgalmassága csodásan ragyog és mintegy akaratumk ellen is készítetnek annak elismerésére és imadására, kinek régi csodáit a mi időnkben is fényleni tapasztaljuk.

És valóban főtisztelendő Viber József választott bozoni püspök, a pécsváradai Boldogságos Szűz Mária apátja, Esztergomi Székes Főegyháznak kano-nokja, s akkorban Nagyszombatbeli-kerületben, most pedig főegyházi általános helyettes, s az ügyek (egyházi) főbirája, bemutatott nekünk valami foglaltványt, üvegtáblásat, mellyet a fennevezett Sz. Antal egyházában talált, s mellyben kehelytörlőt néhány folttal és irott oklevelet felfedeztünk, mely azt tanusítja, hogy azon kehelytörlőt az ugyanazon egyházban létező Boldogságos Szűz Mária ké-péről hullott könnyek áztatták.

Minthogy pedig ugyanazon oklevél bizonyosága szerint ezen különös eset

boldog emlékezetű elődünk, Keresztély Ágoston, elzász herceg, esztergomi érsek-bibornok idejéből való, rendi tisztünk szerint és a dolog fontossága miatt azonnal levéltárunkat megvizsgáltatni, s azon különös esetnek emlékét felkeresetni meghagytuk.

Az ezen esetet illető hiteles tárgyalások szerencsésen felfedeztettek s az tetszett ki belőlük, hogy 1715-dik évben június 19-dik, 20-dik, 21-dik és 23-dik napján a Boldogságos Szűz Mária képéről, mely a fennevezett szentantali egyházban létezik, majd tiszta, majd vizes véres könyecseppek folytak, melyeket a Máriáról nevezett tartomány Sz. Ferenc rendjebeli atyafiai, kiknek gondjára ez az egyház és plébánia akkor bizva volt, részint két kehelytányérkára, részint kehelytörlőre felfogtak. A tányérkák 1789-iki április 27-én a templomnak többi kincs-szereivel egészen elraboltattak, a kehelytörlők azonban Balog Bernát atya ugyanazon szerzetestársaság tagja szorgos gondnal megőrizte, s hosszú ideig az ájtatos hivek ezt szemlélgették és buzgón tisztelték.

A főtiszteletű esztergomi szentszék, mely ezen rendkívüli eset fölött július 16-án 1715-ben tartatott, ugyanazon elődünkhöz írott levelében a többi között így nyilatkozott: Végre hogy véleményün-

ket is őszintén és lelkiismeretesen Főmagasságú fönséged előtt nyilvánítsuk, kihallgatván az összes ülnök uraknak szavazatát, mindnyájunknak ítélete abban áll: hogy ámbár a jelen vallomásokban némely nem lényegesekre nézve (ilyen a helyettes előjárónak tett bejelentése a vendégeknek, midőn a bejelentés majd ft. Fülöp, majd Vidor harmadszabályosnak tulajdonítatik), tévedés és ellenmondás történt is, mivel mindezáltal a lényegesekre nézve mind összhangzólag vallanak, nem is találjuk valamely nyomát a csalásnak vagy álnokságnak akár a kép könnyezése, akár annak a szobából az oltárra csodásan lett átköltözése nézve és a körülmények is oda mutatnak, hogy az esemény felsőbb isteni erőnek tulajdonítandó; nem is lehetséges emberileg az igazság nagyobb nyilvánosságára eljutni; az egyházi törvények, jelesül pedig a tridenti zsinat XXV. ülése szerint, amelynek határozata így kezdődik. »A szentek hívásáról, tiszteletéről, ereklyéiről és a szent képekről« azt ítéltük, miszerint Főmagasságú Fönséged megengedheti, hogy az említett kép az oltárra kitétessék és eltűrheti, hogy a festészek által lemásoltassék és a hívő népnek, mindenkinek saját buzgósága szerint annak tisztelése szabad legyen.

Minthogy tehát erősen meggyőződ-

tünk arról, hogy azon könnyeket, melyeknek nyomát az előbb mondott kehelytör-lőn szemléljük, fennsőbb, természetfölötti erő indította és eszközölte s egyszersmind hitelesen tudjuk, hogy a nép mostanában buzgón is tiszteli azon képet és a mai nap is sokan ájtatos búcsújárásokban hozzázarándokolnak: mi ezen csodálatos tényeknek emlékezetét egyrészt megtar-tani, más részt pedig a szeplőtelen B. Szűz Mária tiszteletét, kihez mindennap így fohászkodunk: «azon irgalmas szemé-idet hozzánk fordítsad» püspöki tisztünk szerint, amennyire lehet előmozdítani igyekeztünk, meghagytuk, hogy azon könnycseppek nyoma kimetszessék, vörös finom selyemre ékesen illesztessék és az ál-lunk e végre szerzett díszes mutatóban üveg alá tétessék úgy, hogy ezen nyomokat mind a hivek szemei nézhessék, mind ájtatos csó-kolással tisztelhessék anélkül, hogy a hosz-szabb használat azokat végleg eltö ölje.

Ezen így felékesített ereklye-mutatót a Paduai Sz. Antal egyháznak, amely a (Máriai-tartomány Sz. Ferenc-rendbeli atyái gondja alatt létezik, jeléül a mi fiúi ájtatosságunknak, a B. Szűz Mária iránt, s atyai jóakaratumknak, a mondott szerzet iránt adjuk és ajándékozunk s a jelen (íromány) erejével püspöki rendi hatalmunknál fogva megengedjük, hogy a hivek tiszteletének leginkább a B. Szűz Mária ünnepein tisztelhessék és csókol-

hassák.

Az irgalmasság Anviát pedig ájtato-
san kérjük, könyörögjön népeért, közben-
járjon az egyházi karért, esedezzek az
ájtatos asszonyi nemért, s oly buzgó hitet
és tiszta életet az isteni kegyelem székénél
nekünk szerezzen, mely szent képének
szemeiből ne bűneink fölött kesergő
könnyeket, hanem lelki buzgóságunkban
és jámborságunkban anyai tetszésének
jeleit eszközölje. Költ Esztergomban ér-
seki székhelyünkön Bőjt második Vasár-
napján 1856. Érsekségünk 7-dik, püspök-
ségünk pedig 28-dik évében.

Ezen meleghangú levél után a fe-
rencrendiek igyekeztek a múltban és
igyekeznek a jelenben is arra, hogy
Szent-Antalban Szűz Mária tiszteletét hat-
hatósan elterjessék.

A csodás gyógyulások

A szent-antali kegyelem-kép előtt a
Boldogságos Szűz közbenjárására sok-
szor csodás gyógyulások történtek. Saj-
nos az összes eseteket nem jegyezték
fel. 1789-től 1809-ig nincs feljegyzés,
mert ezen idő alatt a kolostor be volt
zárva, s a kegyelem-kép egy sötét kam-
rában hevert. 1809–1864-ig terjedő idő-
ben sem vettek fel az esetekről jegyző-
könyvet, mert kevesen voltak a kolostor-
ban, s nem vesződtek a tanúk kihallga-
tásával.

A kolostor egyik nevezetes barokstiliu emléke.

Előre is megjegyezzük, hogy ezek a gyógyulások csak emberi hiten alapulnak s csak annyiban van hitelük, amennyiben komoly tanúk bizonyították, és megbízható emberek vették fel jegyzőkönyvbe. Mivel az Egyház eddig hivatalos vizsgálatot nem indított ezeknek a gyógyulásoknak ügyében, mi sem tulajdonitunk nagyobb erőt, mint amelyet az Egyház esetleg tulajdonítani fog nekik, s ezért előre kijelentjük, hogy készségesen alávetjük magunkat mindenkor az Egyház ítéletének.

1715-ben történt, hogy egy tejjalusi asszony féléves kis fia szemfájásban szenvedett. Június 26-án eljött a vérkönnnyek hullásának hírére Szent-Antalba, s itt buzgón imádkozott gyermekeért, s utána hazament. S ime, gyermekét egészségesnek találja.

Ugyanezen évben Horváth-Kimlében egy féléves kis gyermek hideglelés és nyavalyatörős volt, s testén 15 mély seb volt. Szülei megfogadták, hogy elzarándokolnak Szent-Antalba; fogadásukat jún. 28-án beváltották s a gyermeküket otthon teljesen egészségesnek találták.

A deutsch-jahndorfi iskola igazgatója Sandorffer Mihály ezen év végén találkozott a szent-antali gvárdiánnal, aki elbeszélte neki a csodás történeteket. Ő azonban tamáskodott benne, mire nya-

valya-törés fogta el, s eszméletlenül összeesett. Mikor eszméletére jött, fogadást tett, hogy meglátogatja a csodás képet. Fogadását teljesítette, s azon időtől kezdve a nyavalyatörés nem bántotta.

Ugyanezen évben Horváth Judit pozsonyi asszony lábfájásból nov. 26-án meggyógyult.

1716. Rajka községben Czipser Ferenc Pál, 45 éves lutheránus ember súlyos betegség következtében megnemult. Fogadást tett, hogy elzarándokol Szent-Antalba, s katholikussá lesz, ha visszanyeri beszélőképességét. Fogadását teljesítette, s némasága elmúlt.

Rohrau-ban Stelzer János György, 33 éves férfiú, Harrach Ernő gr. kertésze, súlyos betegségében mivel az orvosok lemondottak róla, ápr. 13-án megfogadta, hogy felgyógyulása esetén elmegy Szent-Antalba, s egy táblát festett ezen gyógyulás emlékére. Felgyógyult, s aztán fogadását teljesítette.

Kapuvárott Fleischmann József, Esterházy Mihály hg. kasznárja rendkívül súlyos beteg volt. Látogatóba jött hozzá Krnkolyi a helybeli iskola tanítója, aki a szent-antali könnyező Szűz Mária képét adta neki ajándékkul. Fogadást tett, hogy felgyógyulása esetén elzarándokol Szent-Antalba. Ezt a fogadását teljesítette május 12-én, amikor egy szép

Szűz Mária-képet is hozott Szent-Antalba.

Győrben Milner Ferenc hároméves leánykája Mária Borbála, véletlenül egy arany gyűrűt nyelt le, de megakadt torlán. A kislány már egészen holtnak látszott, mikor szülei megfogadták, hogy elzarándokolnak Szent-Antalba. Erre a gyűrű kiesett a kislány szájából, s egyszerre megmenekült a megfulladástól. A szülők a fogadást teljesítették, s a gyűrűt hálából a templomnak adományozták.

Hradič-ban Vicent János egészen a halálán volt, mikor megfogadta, hogy elzarándokol Szent-Antalba. Alig hogy ezt megfogadta, kezdett jobban lenni, s nemsokára egészsége annyira helyreállt, hogy fogadását teljesíthette.

Viszok községben lakó Gyermeek Mihály lábbajban szenvedett. Megfogadta, hogy gyalog elmegy Szent-Antalba. Utanak is indult, de nagy fájdalmai miatt néhány községbeli ember támogatása mellett tudott elmenni. Amint Szent-Antal határába értek, egyszerre elhagyta a fájás s lába teljesen meggyógyult.

Kossuth községben Krajnerné, egy nemes úr felesége köszvényben szenvedett. Alig hogy fogadását teljesítette Szent-Antalban, a köszvénye elmúlt.

Szilincs községben Tisky János köszvényben szenvedett. Bénán jött Szent-

Antalba, de mikor ájtatosságát elvégezte hirtelen meggyógyult.

Pozsony városában volt egy sánta nyomorék, aki mankókon jött ide ájtatosságát elvégezvén, meggyógyult. Hálából mankóit itthagya.

1717. — Perg községben Krausz József földmives eltörte a lábát. Mankón sántikálva tudott idejönni. Meggyógyult s a mankóit ő is itt hagyta.

Boldogasszony községe mellett fekvő Szent-Péter községben Dogner Mihály hét évig sánta volt. Szent-Antalba jött s itt hirtelen meggyógyult.

1718. — Wienben, Fux Éva Rozina torkán egy csont megakadt s emiatt irtózatossá kinjai voltak. A meghívott orvosok nem tudtak rajta segíteni. A szenvedő asszony megfogadta, hogy elzarándokol Szent Antalba. S erre egyszerre kiesett a csont a torkából. Férje ezüstbe foglaltatta s elhozta hálából a megtörtént dolog bizonyítására.

1719. — Cziffer községben Mokripodárné nemes asszony beteges kislia mellett púp nőtt ki. Az anya fogadást tett, hogy elzarándokol a szent-antali Szűzanyához. S erre a púp hirtelen eltűnt. Így adta elő okt. 12-én az anya, mikor fogadását teljesítette.

Perner Péter győri lakós betegségből kigyógyult. Fogadását teljesítette.

1720-ban Paulovics Pál 13 éves gyermekén keresztül ment egy teherrel megrakott szekér. A gyermek felholtan feküdt, szülei elhozták Szent-Antalba s itt csodálatos módon meggyógyult.

1721-ben Pipus József magyaróvári molnár-inas beleesett a vízbe s a három kerék között életveszélyben forgott. Hirtelen fogadást tett, hogy elzarándokol Szent-Antalba a könnyező Szűz Máriához. S erre a kerekek közül csodás módon kiszabadult. Fogadását teljesítette is, s egy kis képet hozott magával, amely ezt a jelenetet megörökíti.

1722. Győrben Rácz János hároméves fiú szembajban szenvedett. Mivel az orvosok nem tudtak rajta segíteni, szülei fogadást tettek, hogy a gyermeket elviszik Szent-Antalba. Erre a gyermek azonnal meggyógyult.

1723-ban Nagytapolcsánban Jancsó Ferenc fia három óráig eszméletlenül feküdt. A kétségbeesett szülők a szent-antali könnyező Szűzhez folyamodtak. A kis fiú azonnal meggyógyult.

1727-ben Malackán Zubol János kőműves hároméves leánykája oly szerencsétlenül esett el a küszöbön, hogy a kezében tartott kés bal szemé fölért a fejébe fúródott, úgy hogy anyja alig volt képes kihúzni. Szülei a szent-antali Szűzhez folyamodtak, s nyolc nap alatt

seb teljesen begyógyult. Hálából a kést ott hagyták dec. 1-én.

Megyeren Érsekújvár mellett Salkó Mária nevű asszony fia betegségében teljesen megvakult. Az anyja elhozta Szent-Antalba, ahol hirtelen meggyógyult.

1728-ban Győrben egy kilencéves gyerek szülei szemeláttára a partról a Dunába esett. Már félóraig vergődött a vízben, amikor a szülőknek eszükbe jut a szent-antali könnyező Szűz. Azonnal oltalmába ajánlották mire a gyermek a partra jutott csodás módon.

1730-ban Malacka mellett egy községben Foltin János felesége hirtelen meggyógyult.

1731-ben Keszőlcés községben Kajdacsy Mihályné kétéves fiát, Pált, az ágyra tette, s játszás végett oda adta a puskavessző végén levő vasat. A kis gyermek lenyelte, s a vas a torkán akadt. A gyermek fuldoklott, mire az anyja a Szent Szűz oltalmába ajánlotta, s megígérte, hogy elviszi Szent-Antalba. A vas erre kiesett a gyermek szájából. S ez történt jún. 4-én.

Az elmondottakon kívül még számos eset van feljegyezve a kolostor évkönyveiben.

A régi Szent-György-Úr templomának emléke.